

Лінчук О. С.

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ НА КУЛЬТУРНО - ПРОСВІТНИЦЬКІ УСТАНОВИ

Навіть в умовах економічної кризи не можна економити кошти, спрямовані на утримання соціально-культурної сфери. Це видатки на освіту, охорону здоров'я, фізичну культуру й соціальне забезпечення. Вони, як правило, не мають власної прибуткової бази і утримуються за рахунок бюджету по щорічно складених кошторисах видатків конкретної установи. Розмір видатків по кошторисах визначають, виходячи з планових показників, які характеризують обсяг діяльності — мережу, штати, контингенти, кількість шкіл, класів у них і учнів, кількість дітей і дітоднів у дитячих дошкільних закладах. Доходи і видатки плануються в кошторисі в загальностановленому порядку. В умовах дефіциту особливо важливого значення набуває жорсткий режим економії у витрачанні бюджетних коштів, у зв'язку з цим фінансування провадиться не в сумах, передбачених у кошторисах, а по мірі виконання показників по мережі, штатах, контингентах і забезпеченнях видатків на заробітну плату, харчування, медикаменти, стипендії й обмеження видатків на суто господарські потреби, поточний і капітальний ремонт, придбання обладнання й інвентарю та інших видатків. Частина клубних установ перебуває у підпорядкуванні підприємств, а частина - утримується за рахунок профспілок. В цілому і перші, й другі досі утримують клубні установи і бібліотеки, комплектують книжні фонди, постачають обладнання й інвентар для клубної роботи, ведуть лекційну, екскурсійну та іншу роботу. По школах - виходячи із класів-комплектів і кількості учнів, розраховують кількість навчальних ставок на вчителя, а під них встановлюється завантаженість на вчителя плюс доплати за перевірку зошитів, класне керівництво і т. д. У зв'язку з дефіцитом бюджетів усіх рівнів кошти в бюджетах на утримання культурно-просвітних закладів із року в рік зменшуються. Аналогічно із фінансуванням мистецтва. Драматичні театри, театри драми і музикальної комедії, опери та балету, дитячі театри працюють на господарському розрахунку. Кошти бюджетів виділяються тільки на проведення виставок картин, придбання предметів образотворчого мистецтва, і то не повністю. Частково фінансуються також телебачення і радіо. Загальний обсяг видатків на соціально-культурні заходи і науку, за останні 5 років становили: у 2006 р.- 16,3 млрд.грн.; у 2007р. вони зросли на 27,1% і становили 29,2 млрд.грн.; в 2008р. - 50,8 млрд.грн., що більше показника за попередній рік на 21,6 млрд.грн. або на 73,07%. Видатки державного бюджету за 2009рік порівняно з минулим роком змінилися на 2,2 млрд.грн. і склали 48,6 млрд.грн., а видатки за 2010р. склали 112,0 млрд.грн., що більше на 25,9 млрд.грн. за минулий рік. Видатки соціально-культурного спрямування за 2011р. зменшилися на 8,8 млрд.грн., і становили 75,8 млрд.грн.

Економіка України ще не подолала негативні явища перехідного періоду, тому повинна скорочувати видатки бюджету на соціально-культурні заходи. Розвиток економіки дасть змогу забезпечити виконання доходів бюджету, звідси з'являться необхідні кошти й для видатків бюджетів усіх рівнів.

Робота виконана під керівництвом ст. викл. каф. ЕтаОДСГ Чобіток В. І.